

ע"פ 7269/21 - מדינת ישראל נגד מאהרגבריל, נאדר טרוה

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייליים

ע"פ 7269/21

ע"פ 164/22

ע"פ 1162/22

לפני:
כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופט ד' מינץ
כבוד השופטת י' וילנר

מדינת ישראל
המערערת בע"פ 7269/21
ובע"פ 164/22, והמשיבה בע"פ
1162/22:

נגד

המשיב בע"פ 7269/21: מאהרגבריל

המשיב בע"פ 164/22 והמערער נאדר טרוה
בע"פ 1162/22:

ערעור על גזרי הדין של בית המשפט המחוזי נצרת מיום
13.9.2021 בת"פ 68832-11-20 (השופט ג' צפריר)
ומיום 16.12.2021 בת"פ 68764-11-20 (השופט ג'
אזולאי)

תאריך הישיבה: י"ח באדר ב' התשפ"ב (21.3.2022)

בשם המערערת בע"פ 7269/21 עו"ד אופיר טישלר
ובע"פ 164/22, והמשיבה בע"פ
1162/22:

בשם המשיב בע"פ 7269/21: עו"ד פאריס בריק

פסק-דין

השופט ד' מינץ:

לפנינו שלושה ערעורים. ערעור המדינה על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת (השופט ג' צפיר) בת"פ 68832-11-20 מיום 13.9.2021 בגדרו הושתו על מאהר גבריל (להלן: משיב 1) 27 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית (ע"פ 7269/21), ושני ערעורים על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת (השופט ג' אזולאי) בת"פ 68764-11-20 מיום 16.12.2021 בגדרו הושתו על נאדר טרוה (להלן: משיב 2) 42 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. המדינה מערערת על קולת העונש (ע"פ 164/22), ומשיב 2 על חומרתו (ע"פ 1162/22).

הרקע לערעורים

1. משיב 1 ומשיב 2 (יכוננו יחדיו להלן: המשיבים) הודו והורשעו בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); בעבירה של קשירת קשר לביצוע פשע לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין; ובעבירה של כניסה או ישיבה בישראל שלא כחוק לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952. שני המשיבים הורשעו במסגרת הסדר טיעון. משיב 1 הודה והורשע בסמוך להקראת כתב האישום בעניינו, ואילו משיב 2 הודה והורשע לאחר ניהול הליך הוכחות בעניינו. על פי המתואר בכתבי האישום, קשר משיב 2 קשר עם משיב 1 ותכנן עמו לבצע שוד בביתו של קשיש כבן 73 החי בגפו (להלן: המתלונן), זאת על רקע היכרות מוקדמת שלו עם המתלונן וסברה כי הוא בעל ממון רב. ביום 9.11.2020 בשעת ערב התקשר משיב 1 למתלונן באמתלה כי ברצונו לבוא עם אשתו להתרשם מהצימר שבבעלות המתלונן. המתלונן נענה לבקשתו והסביר לו כיצד להגיע לביתו. המשיבים הגיעו לביתו של המתלונן ודפקו על דלתו. כאשר פתח המתלונן את דלת הבית, הוא הופל לרצפה, המשיבים קשרו את גופו ואת ידיו באמצעות ניילון, דבק וחבלים בהם הצטיידו מראש, והכו אותו. המתלונן ניסה להתנגד ולזעוק לעזרה ובזמן שמשיב 1 ניסה להשתיקו וכיסה את פניו במגבת, משיב 2 חיפש כסף בחדרי ביתו. משלא נמצא דבר, נטלו המשיבים את מכשיר הטלפון של המתלונן וברחו מהמקום תוך שהם מותירים אותו קשור וחבול כשדם ניגר מעל אוזנו. רק כעבור כחצי שעה הצליח המתלונן להתיר את קשריו ולהזעיק עזרה, והוא פונה לקבלת טיפול רפואי. כתוצאה מהאמור, נגרמה למתלונן חבלת ראש, הוא סבל מסחרחורת וכאבים בידו ומנפחות מעל אוזן שמאל.
2. בטיעונים לעונש של משיב 1, טענה המדינה כי מתחם העונש ההולם במקרה זה נע בין 6 ל-10 שנות מאסר בפועל. נטען כי יש למקם את העונש באמצע מתחם הענישה. זאת, בין היתר בהתחשב בחומרת המעשים, בתכונן שקדם להם, בחלקו בביצועם, ובממצאי תסקיר שירות המבחן בעניינו. כמו כן, ביקשה המדינה להשית מאסר על תנאי ארוך, קנס ופיצוי גבוה למתלונן. מנגד, בא-כוח המשיב טען כי בשל מצבו הקוגניטיבי והנפשי של המשיב המשפיעים על יכולתו להבין את הפסול שבמעשים או להימנע מביצועם, יש לקבוע את מתחם העונש ההולם בטווח נמוך יותר, הנע בין 8 ל-24 חודשי מאסר בפועל. בהקשר זה ולבקשת בית המשפט, הוגשו לבית המשפט חוות דעת פסיכיאטריות מיום 13.12.2020 ודו"ח ועדת אבחון מנהל המוגבלויות מיום 18.3.2021 בעניינו של המשיב, אליהם התייחס גם שירות המבחן בתסקירו. במסגרת התסקיר עמד שירות המבחן על גורמי סיכון להישנות מעשים דומים, ביניהם העובדה שהוא

מטשטש את האחריות למעשיו ואינו מעוניין להשתלב בתהליך טיפולי. יחד עם זאת, בתסקיר הומלץ, בין היתר על בסיס מסמכים אלה, להתחשב במצבו הרגיש והמורכב מבחינה קוגניטיבית ונפשית בקביעת משך עונשו של המשיב. זאת בהינתן העובדה שלמשיב הנמכה משמעותית בתפקוד האינטלקטואלי; תפקודו הקוגניטיבי וההסתגלותי נמוכים; ומצבו הנפשי רגיש. נמצא כי יש לו פיגור שכלי סביבתי, אך הוא אחראי למעשיו וכשיר לעמוד לדין.

3. ביום 13.9.2021 ניתן גזר דינו של משיב 1. בית המשפט המחוזי עמד על חומרת העבירות שביצע, ועל כך שעבירת הכניסה לישראל שלא כדין מהווה עבירה עצמאית העומדת על רגליה במנותק מהעבירות האחרות. נקבע כי המשיב היה שותף מלא לקשירת הקשר ושותף משמעותי להוצאת עבירת השוד אל הפועל, היה ער למעשיו, הייתה לו שליטה מלאה עליהם והיה ביכולתו להימנע מהם. בהתחשב באמור ובפסיקה הנוהגת נקבע מתחם ענישה הנע בין 25 ל-45 חודשי מאסר ביחס לעבירת השוד בנסיבות מחמירות וקשירת קשר לפשע, ומתחם ענישה הנע בין מאסר מותנה עד 6 חודשי מאסר בפועל ביחס לעבירת הכניסה לישראל שלא כדין. יוער כי נוכח ממצאי חוות הדעת הפסיכיאטרית, נדחתה הטענה כי אין למשיב יכולת להבין את הפסול שבמעשיו. בית המשפט מיקם את עונשו של המשיב בחלקו התחתון של מתחם הענישה וגזר עליו 27 חודשי מאסר בפועל, זאת בהתחשב בין היתר במצבו הסוציאקונומי והקוגניטיבי; ברמתו השכלית ויכולותיו הנפשיות; בקשיי שפה והסתגלות הנלווים לשהותו בכלא הואיל ואינו דובר עברית ומנותק ממשפחתו; בכך שחסך זמן שיפוטי והביע חרטה; בממצאי שירות המבחן בעניינו, ובהמלצתם להתחשב במצבו הרגיש מבחינה קוגניטיבית ומבחינה נפשית. לצד זאת, הושתו על המשיב עונשים נלווים והוא חוייב גם בתשלום פיצוי בסך של 3,000 ש"ח למתלונן.

4. בטיעונים לעונש של משיב 2, טענה המדינה למתחם ענישה זהה לזה של משיב 1, כמו גם לגזירת העונש באמצע המתחם המבוקש, לצד מאסר על תנאי, קנס ופיצוי גבוה למתלונן. הגם שסברה המדינה כי על משיב 1 הושת עונש מאסר נמוך מידי, בשונה ממשיב 2, הוא הודה במיוחס לו כבר בשלב חקירתו במשטרה ואף הפליל את האחרון. כמו כן, בגזירת עונשו של משיב 1 בית המשפט נתן משקל להיותו אדם המתמודד עם "הנמכה קוגניטיבית" שאינה רלוונטית בעניינו של משיב 2. מנגד טען בא-כוח משיב 2 כי נוכח נסיבות אישיות של המשיב ומאחר שהודה במיוחס לו והביע חרטה, מתחם העונש ההולם נע בין עבודות שירות לבין 30 חודשי מאסר בפועל ועתר למיקומו ברף הנמוך של המתחם. לשיטתו, עקרון אחידות הענישה ביחס למשיב 1 מצדיק גם כן את מתחם הענישה המבוקש.

5. ביום 16.12.2021 ניתן גזר דינו של משיב 2. בית המשפט עמד על חומרת מעשה השוד אשר כוון כלפי אדם כבן 73 המתגורר בגפו, ביצעו בצוותא והתכנון שקדם לו. נקבע כי מתחם הענישה ההולם את עבירת השוד בנסיבות מחמירות וקשירת הקשר נע בין 3-5 שנות מאסר בפועל בצירוף עונשים נלווים, ומתחם הענישה ההולם את עבירת הכניסה או ישיבה בישראל שלא כדין נע בין מאסר מותנה ל-6 חודשי מאסר בפועל בצירוף עונשים נלווים. בגזירת העונש בית המשפט התחשב בהודאת המשיב למרות שניהל את ההליך המשפטי כמעט עד תומו; בהיותו נעדר עבר פלילי; במצבה הכלכלי הנטען של משפחתו; בשיקולי הרתעה; בממצאי תסקיר שירות המבחן, לפיהם בין היתר קיים סיכון גבוה להישנות מעשה עבירה מצדו, ולקיחת האחריות על מעשיו היא "פורמאלית" בלבד; ובעקרון אחידות הענישה ביחס למשיב 1. עם זאת וחרף כך שהעבירות בוצעו בצוותא, לנוכח היכרותו המוקדמת של משיב 2 עם המתלונן, היותו יוזם רעיון השוד, כמו גם העובדה שהוא שרכש את הכלים באמצעותם בוצע השוד, ובשים לב לכך שבגזר דינו של משיב 1, נלקחו בחשבון העובדה שהפליל את משיב 2, רמתו השכלית ויכולותיו הנפשיות כטעמים להקלה בעונשו, נקבע כי על עונשו של משיב 2 להיות חמור משל משיב 1 אך קל מהעונש הראוי שהיה נגזר עליו אלמלא עקרון אחידות הענישה. על כן, בית המשפט השית על משיב 2 עונש של 42 חודשי מאסר בפועל בצירוף עונשים נלווים, והוא חוייב גם בתשלום פיצוי בסך של 3,000 ש"ח למתלונן.

טענות הצדדים בערעורים

6. לטענת המדינה עונשם של כל אחד מהמשיבים מקל יתר על המידה נוכח חומרת העבירות שביצעו ואינו מבטא את מדיניות הענישה הנהוגה והראויה בעבירות אלו בנסיבות דומות. עונשם אינו עולה בקנה אחד עם מדיניות ההחמרה בה נוקט בית המשפט בעבירות שוד המכוונות נגד קשישים המהווים "מטרה קלה", בפרט כאשר המתלונן מופקר לנפשו לאחר המעשה. עוד לטענת המדינה, מתחם העונש ההולם שנקבע לעבירת השוד נמוך ביחס לנהוג בעבירות שוד של קשישים בביתם. בית המשפט גם שגה כאשר גזר את עונשם של המשיבים בשליש התחתון של מתחם הענישה. זאת בשים לב לממצאי תסקיר שירות המבחן בעניינם אשר אינם מצדיקים התחשבות כה משמעותית בנסיבותיהם האישיות. כך, תסקיר שירות המבחן בעניינו של משיב 1 מלמד כי נשקפת מסוכנות מצדו, כי הוא מייחס את עיקר האחריות למעשים שביצע לשותפו ומצמצם מחומרתם וכי סירב להליך טיפולי. בית המשפט גם שגה כאשר קבע כי מצבו הקוגניטיבי והנפשי מהווה שיקול לקולא בגזירת עונשו שעה שהגורמים המקצועיים קבעו כי הוא מתפקד ברמה ש"אינה בתחום מוגבלות שכלית התפתחותית" ושעה שבית המשפט קבע כי הייתה לו שליטה מלאה על מעשיו והוא היה שותף משמעותי לביצוע העבירה.

7. גם בעניינו של משיב 2, תסקיר שירות המבחן מלמד כי קיים סיכון גבוה להישנות עבירות מצדו וכי הוא ממזער את חלקו בביצוע העבירות. נוסף על כך, משעה שהודאתו ניתנה רק לאחר סיום הליך ההוכחות, במסגרתו העיד המתלונן ארוכות, גם ביחס למשיב זה לא היה מקום להתחשבות כה משמעותית בנסיבותיו האישיות בגזרת עונשו. יתרה מזאת, בנסיבות אלה ובשים לב לכך שמשיב 2 היה יוזם המעשים, אין בעקרון אחידות הענישה כדי להצדיק את הענישה המקלה שנגזרה עליו. המדינה הוסיפה כי סכום הפיצוי שהוטל על כל אחד מהמשיבים אינו משקף ולו מעט מהנזק שנגרם למתלונן. בדיון שנערך לפנינו ציינבא-כוח המדינה כי הגם שעתרה בבית המשפט המחוזי למתחם ענישה זהה לשני המשיבים, היא סבורה כיום כי יש מקום להבחין בין עונשיהם.

8. מנגד, משיב 1 טען כי נוכח נסיבותיו האישיות ובשל העובדה כי הוא הודה בשלב מוקדם בהליך יש להותיר את עונשו על כנו. בדיון שנערך לפנינו משיב 1 עמד על כך שיש פער מוצדק בין העונשים שנקבעו לכל אחד מהמשיבים. עוד הדגיש את קביעתם של גורמי המקצוע באשר למצבו הקוגניטיבי ואת המלצת שירות המבחן בהקשר זה.

9. בתשובת משיב 2 לערעור המדינה ובערעור מטעמו, הוא טען כי העונש שהוטל עליו חמור ואינו עולה בקנה אחד עם עקרון אחידות הענישה נוכח עונשו של משיב 1. זאת, משמדובר באותה מסכת אירועים, אותם שותפים לעבירה ובפרט משחלקו של משיב 2 במעשי האלימות כלפי המתלונן הוא פחות ביחס לשותפו. בדיון שנערך לפנינו ציין כי גם אם קיים שוני בחלקם של המשיבים, הוא לא מהותי באופן שמצדיק את הפער בענישה שהושתה, בפרט משהמדינה מתייחסת לאירוע השוד כאל אירוע שבוצע בצוותא. משיב 2 גם סבור שבית המשפט לא התחשב בנסיבות המיוחדות בנוגע למצבו הכלכלי, ללקיחת אחריות על מעשיו והבעת החרטה מטעמו. בהקשר זה, הוא תולה את הערכת שירות המבחן באשר ללקיחת אחריות "פורמלית" על מעשיו בקשיים תקשורתיים הנובעים מהעדר שליטתו בשפה העברית ותיווך דבריו באמצעות מתורגמן. לבסוף, הפנה לתסקיר המשלים שנערך בעניינו המצביע לשיטתו על כך שהוא מתחיל לעלות על דרך הישר.

10. לאחר עיון בנימוקי הערעורים ולאחר שמיעת טענות הצדדים בדיון שהתקיים לפנינו, הגעתי לכלל מסקנה כי דין ערעורי המדינהביחס לעונשי המאסר שהושתו על שני המשיבים להתקבל, וכפועל יוצא דין ערעור משיב 2 להידחות, וכך אציע לחברי שניעשה.

11. אתייחס תחילה לטענת משיב 2 בדבר הפרת עקרון אחידות הענישה בגזר דינו. לעקרון אחידות הענישה שני היבטים. עמד על כך השופט י' דנציגר:

"ככלל, יכול עקרון אחידות הענישה ללבוש שני פנים; האחד, כללי-חיצוני, באופן המבטיח שוויון בפני החוק ומונע אי-צדק בחריגה ממדיניות הענישה הנוהגת, על-ידי החלת שיקולי ענישה דומים על נאשמים שהעבירה בה הורשעו ונסיבותיה דומות או זהות... השני, פרטני-פנימי, באופן המבטיח קיומו של יחס הולם בין עונשיהם של שותפים לאותו מעשה עבירה או פרשיה עבריינית, כך שמדרג הענישה - שבין השותפים לבין עצמם - ישקף את חלקם היחסי בפעילות העבריינית" (ע"פ 4597/13 פיצו נ' מדינת ישראל, פסקה 22 (22.9.2014)).

ברם, עקרון זה אינו עומד לבדו, ומלאכת קציבת העונש אינה תוצר של נוסחה מתמטית מדויקת. פעולת גזירת העונש אינה מלאכת "העתקה והדבקה" מעונשו של אחד לעונשו של האחר. על בית המשפט לבחון את נסיבותיה המיוחדות של העבירה בה הורשע ואת נסיבותיו המיוחדות של כל נאשם בבואו לגזור את עונשו. כך, כאשר נסיבותיו של שותף אחד שונות לקולא או לחומרה בהשוואה לשותפו, הדבר עשוי להשפיע על העונש שיושת עליו ולאבחנו משותפו (וראו: ע"פ 6958/18 מצלאח נ' מדינת ישראל, פסקה 28 (22.1.2020); ע"פ 9937/01 חורב נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(6) 738, 752 (2004) (להלן: עניין חורב)).

12. בענייננו, לא מצאתי בסיס לטענת משיב 2. עקרון אחידות הענישה לא נעלם מעיניו של בית המשפט המחוזי, והובא בחשבון בגזירת עונשו. בהינתן שמשיב 2 הגה ויזם את אירוע השוד על רקע היכרותו המוקדמת עם המתלונן, והוא זה שפנה למשיב 1 לצורך ביצועו; ולכך שמשיב 1 הודה במעשיו בטרם שמיעת הוכחות, ובכך חסך זמן שיפוטי לעומת משיב 2, איני סבור כי שגה בית המשפט המחוזי משמצא להחמיר עם עונשו של משיב 2 ביחס לעונשו של משיב 1. עוגן נוסף להבחנה בין השניים, נעוץ במצבו הקוגניטיבי והנפשי של משיב 1 אשר נלקח גם כן בחשבון (והשוו: ע"פ 6876/17 אזולאי נ' מדינת ישראל, פסקה 27 (20.4.2020); ע"פ 4536/21 פרץ נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (4.11.2021)).

13. אוסיף בהקשר זה כי לא מצאתי לקבל את טענת משיב 2 לפיה מיוחסת לו מידה פחותה של אלימות מזו המיוחסת למשיב 1. מדובר במעשה שוד אלים ואכזרי. המשיבים קשרו ביניהם קשר על מנת להיכנס בתואנת שווא לביתו של קשיש כבן 73 להכותו וליטול את רכושו. המשיבים בחרו בקורבנם בשל חולשתו ופגיעתו, כך שהמעשה לא היה בגדר הזדמנות שנקלעה לדרכם, אלא פרי תכנון מוקדם תוך הולכתו שולל כי הם מעוניינים להגיע לצימר שבבעלותו. השניים נקטו כלפי המתלונן באלימות קשה, כפתו את ידיו וגופו, כיסו את פניו במגבת על מנת למנוע ממנו לזעוק לעזרה וגרמו לו לחבלות שונות. בין אם רק משיב 1 התנפל על המתלונן בפתחו את דלת ביתו (כפי שפורט בכתב האישום בעניינו של משיב 2), ובין אם שניהם (כפי שפורט בכתב האישום בעניינו של משיב 1), לשניהם מיוחסים מעשי אלימות קשים כלפי המתלונן. שניהם נטלו חלק פעיל בשוד ושניהםביצעו פעולות חמורות המצויות בליבת מעשה השוד. לא מצאתי אפוא לקבל את טענת משיב 2 כי בית המשפט החמיר עמו שלא כהוגן ביחס לעונש שהושת על משיב 1.

14. מנגד, מצאתי כי יש ממש בטענות המדינה בערעוריה. אכן, ככלל ערכאת הערעור לא תתערב בעונש שהטילה הערכאה הדיונית אלא במקרים חריגים בהם נפלה טעות מהותית או כאשר ניכרת סטייה ברורה ממדיניות הענישה הנוהגת (ראו לאחרונה: ע"פ 4707/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 21 (7.2.2022)); ע"פ 8320/21 מדינת ישראל נ' בסילה, פסקה 7 (28.12.2021) (להלן: עניין בסילה)). אולם סבורני כי במקרה זה הקל בית המשפט המחוזי עם המשיבים יתר על המידה באופן המצדיק את התערבותו.

15. בית משפט זה עמד לא אחת על חומרתן של עבירות שוד שקורבנותיהן קשישים ועל הצורך בענישה ממשית ומרתיעה. יפים לעניין זה דברי בית המשפט בע"פ 3307/08 מדינת ישראל נ' טועמי(4.3.2009):

"עבירות השוד, ובמיוחד כשעבירות אלו מופנות כנגד קשישים, הינן רעה חולה שחובה על בתי המשפט לעקור משורש. הפניה דווקא לאוכלוסייה חלשה, אוכלוסיית הקשישים, מתוך תקווה כי אוכלוסייה זו לא תוכל להגן על עצמה, משקפת אנטי חברתיות עמוקה ומגלמת בתוכה אכזריות ואדישות לחומרת הפגיעה הנגרמת לקורבן העבירה".

וכן הדברים שנאמרו בע"פ 1041/14 קרקי נ' מדינת ישראל(5.10.2014):

"אין צורך להכביר מילים בדבר החומרה היתרה הטמונה בעבירות אשר בביצוען הורשע המערער. בעבירות גניבה או שוד המכוונות כנגד קשישים נעוצה נבזות מיוחדת, המצדיקה השתת ענישה ממשית ומרתיעה הכוללת רכיב משמעותי של מאסר מאחורי סורג ובריח" (שם, פסקה 16).

עוד צוין כי במקרים מעין אלו על בית המשפט ליתן משקל יתר לעקרונות הגמול וההרתעה על פני שיקולי הענישה האחרים (ע"פ 8788/08 זיאד נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (7.4.2011)); ע"פ 2471/21 מדינת ישראל נ' אבו ערישה, פסקה 11 (16.1.2022)).

16. בענייננו, ניכר כי העונש שהוטל על כל אחד מהמשיבים סוטה באופן משמעותי ממדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים (והשוו: ע"פ 1985/20 קוגן נ' מדינת ישראל(22.4.2021)); ע"פ 5642/20 סובח נ' מדינת ישראל (6.1.2021); ע"פ 8614/17 פלוני נ' מדינת ישראל(3.3.2019); ע"פ 8515/17 פלוני נ' מדינת ישראל (24.10.2018); ע"פ 5611/14 אבו עוואד נ' מדינת ישראל (8.5.2016); ע"פ 5974/15 אבקסיס נ' מדינת ישראל(10.8.2016); ע"פ 4921/11 דלאשה נ' מדינת ישראל (9.7.2012); ע"פ 1354/14 טממיאן נ' מדינת ישראל(22.12.2014); ע"פ 2163/05 אלייב נ' מדינת ישראל (12.12.2005)). ענייננו במעשים הנמצאים ברף הגבוה של עבירת השוד. הענישה במקרים כאלו צריכה לשקף את ההגנה המתבקשת על כבודם, גופם וקניינם של קשישים אשר מהווים "טרף קל" למעשי בריונות. אין בנסיבותיהם המקלות של מי מהמשיבים, כל משיב ונסיבותיו, כדי לבכר את אלו על פני חומרת המעשים והנזקים שגרמו.

17. לא למותר לציין כי גם תסקירי שירות המבחן שהוגשו לבית המשפט המחוזי בעניינם של המשיבים אינם מבשרים טובות, ויש בהם כדי ללמד על הצורך בהרתעת המשיבים מפני הישנות ביצוע עבירות. באשר למשיב 1 צוין כי הוא בעל נטייה לאימפולסיביות וספ תסכול נמוך אשר עשויים להתבטא באלימות; כי הוא מטשטש מחלקו בעבירות המיוחסות לו וכי הוא מסרב להליך טיפולי. מהתסקיר בעניינו של משיב 2 עולה כי הוא מתקשה לקחת אחריות על

מעשיו ויוחסה לו לקיחת אחריות "פורמאלית" בלבד; כי הוא ממזער את חלקו בביצוע העבירות; וכי הוא מנסה להציג "פסאדה" חיובית אודות עצמו. כן נקבע כי קיים סיכון גבוה להישנות מעשה עבירה מצדו. גם בתסקירים המשלימים שהוגשו לבית משפט זה אין כדי לשנות באופן משמעותי מהאמור. בהקשר זה אציין כי לא מצאתי להידרש לטענת משיב 2 באשר לייחוס "אחריות פורמאלית" למעשיו מטעם גורמי שירות המבחן.

18. על כן יש להחמיר בעונשם של שני המשיבים. עם זאת, לא מצאתי לקבל את ערעור המדינה באשר לרכיב הפיצוי, הגם כי מדובר בפיצוי בשיעור נמוך יחסית, משאין מדובר בסטייה קיצונית משיעור הפיצוי הראוי (ראו למשל: ע"פ 3116/13 קבלאון' מדינת ישראל, פסקה 15(15.102013)).

19. נוכח האמור, ובהתחשב בעקרון שלפיו ערכאת הערעור אינה ממצה את מלוא חומרת הדין, אמליץ לחבריי לקבל את ערעורי המדינה ולהחמיר בעונשיהם של שני המשיבים. זאת, תוך אימוץ מדרג הענישה ביניהם. על כן, יש להעמיד את עונש המאסר בפועל של משיב 1 על 40 חודשים, ואת עונש המאסר בפועל של משיב 2 על 60 חודשים. יתר רכיבי גזר הדין יעמדו בעינם, ובכללם כאמור שיעור הפיצוי לטובת המתלונן.

ש ו פ ט

השופט נ' סולברג:

אני מסכים.

ש ו פ ט

השופטת י' וילנר:

אני מסכימה.

ש ו פ ט

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט ד' מינץ.

ניתן היום, ו' בניסן התשפ"ב (7.4.2022).

ש ו פ ט

עמוד 7

ש ו פ ט

ש ו פ ט
